

Eri Klas-80!

7. juunil tähistatakse armastatud maestro sünniaastapäeva. «On meeldiv, et armsat abikaasat ja maestrot meenutatakse!» ütleb Eri Klasi lesk Ariel Klas. Ta tunnistab, et temas on ka kolm aastat pärast mehe lahkumist palju kurbust.

Millised olid teie pere sünnipäevatraditsioonid? Alati tähistasime! Kas kodus või tegime mõne reisi. Eri oli ju rahva lemmik ja sel päeval oli ta nagu poisike, hoidis telefoni kõrval ja kõnede voor ei lõppenud enne ööd. Lilli oli kodus alati isegi liiga palju. Juubelite ajal oli vanngi neid täis. Tavaliselt viis Eri lilled järgmisel päeval kalmistule oma ema Anna Klasi hauale, kuid üks koju jäi ka.

Kõige meeldejäävamad olidki juubelid. Eri 60. sünnipäevakontserdile Tallinna Filharmoonias saabus ka president. 70 aasta juubeli puhul juhatas ta pidulikku galakontserti Raekoja platsil. Viimane, 75. tähtpäev Palmse mõisas oli aga kõige liigutavam. Eril oli tavaks laulda oma juubelitel lõpetuseks lemmiklugu «Kui su hing on noor». Seekord pühkis ta pisaraid...

Enne Eriga kohtumist töötasite Turu Linnateatris klaverisaatjana. Kui saaksite Erile veel ühe pala klaveril mängida, siis millise?

Viimase kahe aasta jooksul viibis Eri paar korda pikemalt haiglas. Kui ta naasis, oli ta üliõnnelik mees ja armus minusse uuesti. Ta oli siis päris palju kodus, õppisime kõike algusest. Mängisin talle aeg-ajalt tema soovil ka klaverit. Kuigi vahel ta meenutas: «Sa ju tead - kui mu lapseõlvekodus kaks klaverit mängis, jäin magama.» See oligi tema lõõgastumine. Kui ma nüüd harjutan, siis mängin ikka nagu talle. Mõnd oma lemmiklugu, mis sõrmedesse jäänud: Chopin, Albeniz, Sibelius.

Kas viibisite tihti saalis, kui Eri dirigeeris?

Olin alati saalis! Minu elu oli täis kontserte, **ooperigalasid, ooperi-** ja balletietendus!. Võin öelda nagu kooliõpilane, et kui puudusin, siis põhjusega - kas olin haige või oli laps haige. Aga olen ju muusik ja mulle see kõik meeldis. Ameerikas on kombeks pidada sama kavaga korduskontserte, kus pikad sümfooniad. Aga üks muusiku kõrv võttis siis välja selle, mis varem kuulmata jäi.

Eri Klasil on omanimeline pink Tallinnas Politseipargis. Kas käite seal vahel?

Käin seal umbes kolm korda nädalas! Kui varem tegin kepikõnniringe Kadriorus, siis nüüd Politseipargis - näen eemalt pinki, tervitan seda, kuid ei istu. Kõnnin ümber pargi viis ringi, mis teeb kokku umbes kolm kilomeetrit.

Mida te Erilt õppinud olete? Millist tema ütlust meenutate?

Sedasama, millest ta laulis - et hing oleks noor. Üsna tihti ütles Eri: «Kui ilus on ilmas elada!» Ta õpetas mind: õpi kuulama, mõtle, mida sa ütled. Imetlesin, kuidas ta oskas luua lihtsast olemisest midagi väga erilist. Meil mõlemal oli sisemine kirik - õiglus, ausus teineteise vastu. Olime sarnaselt kasvatatud, distsiplineeritud, tundsimme kalendrit ja kellaaegu. Ta oli väga töökas, juba kell kuus hommikul õppis uusi teoseid, tegi märkmeid partituuridesse, kus tahes me viibisime.

Kui Eri lahkus teistesse sfääridesse, tahtsin teha midagi, mida temagi oleks soovinud. Ta kabinet oli täis mälestusi ja nüüdseks on kõik see arhiveeritud teatrija muusikamuuseumis.

Tema partituurid jätkavad oma elu.

Tunnetan Eri lähedust iga päev. Kui kuulen tema lemmiklugu «Muinaslugu muusikas», tulevad alati pisarad silma.

Saa osa juubelinädalast:

- ▶ 5.06 - «Klassika koos Klasiga» Tallinna Filharmoonia Mustpeade maja Valges saalis
- ▶ 6.06 - Verdi **ooper** «La traviata» **Rahvusoperis Estonia**
- ▶ 7.06 - Bernsteinini muusikal «West Side Story» **Rahvusoperis Estonia**

▶ 7.06 - ERSO kontsert «Eri Klas 80»Estonia kontserdisaalis

▶ 8.06 - «Eri Klasi ooperigala»

Rahvusooperis Estonias Lisainfo: www.opera.ee

Ariel ja Eri Klas maestro sünnipäeval Türgis (2014).